

Informatie voor docenten over hun rol als constructeur van (examen/toets)opgaven

De constructie van centrale toetsen en examens

De centrale toetsen en examens voortgezet onderwijs (vo), het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), en de toetsen voor het primair onderwijs (po) worden samengesteld uit contexten en opgaven die worden aangeleverd door docenten/leerkrachten uit het voortgezet onderwijs en/of het mbo en/of het primair onderwijs. De werkzaamheden van deze constructeurs worden gecoördineerd door een toetsdeskundige. Deze toetsdeskundige is geschoold op het gebied van toetsconstructie, statistiek en psychometrie. Veelal is deze toetsdeskundige ook een vakdeskundige.

De examens en toetsen dienen goed aan te sluiten bij de inhoud en het niveau van het gegeven onderwijs. Cito vindt het daarom belangrijk dat docenten/leerkrachten die nu onderwijs geven in examenklassen/in groep 8, de (examen/toets)opgaven ontwikkelen. Een constructeur levert niet alleen conceptopgaven aan maar verzamelt en selecteert ook uitgangsmateriaal (teksten, afbeeldingen en videofragmenten) en reviseert conceptopgaven.

Deelnemen aan een constructiegroep

De hoeveelheid tijd die het werk als constructeur vraagt, verschilt per vak/niveau; gemiddeld is dit vier à zes uren per week. De leden van een constructiegroep leveren de conceptopgaven aan volgens afgesproken bepalingen. De werkzaamheden worden voornamelijk thuis uitgevoerd. Het becommentariëren van het werk van anderen behoort ook tot het takenpakket. De adviesbijeenkomsten, waarin de conceptopgaven met elkaar en de toetsdeskundige besproken worden, zijn in Arnhem. De frequentie van deze bijeenkomsten verschilt per vak.

Het construeren van de conceptopgaven

De toetsdeskundige stemt de verschillende werkzaamheden die binnen de constructiegroep zijn uitgezet op elkaar af. Een concept wordt door de toetsdeskundige samengesteld op basis van het door de constructeurs aangeleverde materiaal. Het concept wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de vakcommissie/vaststellingscommissie van het College voor Toetsen en Examens (zie alinea over het CvTE).

De leden van een constructiegroep voeren doorgaans de volgende activiteiten uit:

- verzamelen en selecteren van uitgangsmateriaal en teksten;
- construeren en reviseren van conceptopgaven voor de toetsen/examens;
- construeren en reviseren van concept-antwoordmodellen voor de toetsen/examens;
- beoordelen van door anderen gemaakte conceptopgaven;
- bijstellen van opgaven aan de hand van de feedback van de toetsdeskundige/mede-constructeur of vakcommissie/vaststellingscommissie.

Bij sommige examens zijn aanvullende werkzaamheden nodig, bijvoorbeeld het bijdragen aan de afname van try-outs en pre-tests of het beoordelen van de moeilijkheidsgraad van opgaven.

Eisen waaraan constructeurs moeten voldoen

Om voor een constructie-opdracht in aanmerking te komen voldoet een docent aan de volgende voorwaarden:

- heeft recente onderwijservaring in het schooltype waarvoor het examen/de toets gemaakt wordt en (voor examens) ervaring met examenklassen/geeft bij voorkeur nog les in examenklassen;
- heeft kennis en affiniteit met ontwikkelingen en vernieuwingen in het onderwijs en de examinering/toetsing;
- heeft gedegen vakkennis, is creatief en kan goed analyseren en structureren;
- kan zich goed schriftelijk uitdrukken;
- heeft ervaring met MS-Word en voor zover relevant vakgerichte software en is bereid digitaal samen te werken (bijvoorbeeld via Extranet (Sharepoint));
- kan goed plannen en levert op tijd de afgesproken bijdrage aan;
- kan goed functioneren in teamverband en feedback geven en ontvangen.

Daarnaast gelden er **bijzondere voorwaarden**:

- de werkzaamheden van een constructeur zijn niet verenigbaar met die van een (co-)auteurschap van een onderwijsmethode;
- de nieuwe constructeurs ontvangen bij aanvang een overeenkomst voor maximaal één jaar;
- de docent maakt niet actief bekend dat hij of zij deel uitmaakt van een constructiegroep.

Scholing voor constructeurs

Aankomende constructeurs zijn verplicht een algemene scholing te volgen (in de maand juni).

Daarnaast zal er ook een vakspecifieke scholing georganiseerd worden.

Er vindt een informatie/kennismakingsgesprek voor aanvang van de constructie-opdracht plaats.

Constructeurs krijgen dan ook informatie over administratieve en algemene zaken.

Overeenkomst

De contractuele mogelijkheden van een (nieuw) cg-lid zijn:

- 1 een detacheringsovereenkomst via de school* - *deze contractvorm heeft de voorkeur van Cito*;
- 2 een arbeidsovereenkomst op basis van specifieke arbeidsvoorwaarden (conform Cito-cao);

* Het contract wordt afgesloten met de school van toelevering van de betrokken constructeur. Cito neemt dat deel van de salariskosten voor zijn rekening waarvoor de docent werkzaamheden uitvoert voor Cito.

Taken van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE), de opdrachtgever van Cito

Cito stelt de examens/toets samen in opdracht van het CvTE. Het CvTE voert in opdracht van het ministerie van OCW onder andere volgende kerntaken uit:

- de beschrijving van de centrale (examen-/leer-)stof in syllabi;
- het vaststellen van (examen)opgaven en het normeren van de examens.

Voor elk vak waarin examens of centrale toetsen worden afgenomen, kent het CvTE

vakcommissies/vaststellingscommissies. Elke commissie bestaat uit drie vakdeskundigen, waarvan een vakdeskundige afkomstig is uit het meest nabij gelegen hogere onderwijstype.

De vak-/vaststellingscommissie van het CvTE:

- adviseert de CvTE-leiding over de aan Cito te verstrekken constructieopdracht;
- stelt de definitieve opgaven vast;
- zorgt voor de onderlinge afstemming van de diverse niveaus van de toetsen/examens;
- adviseert over de normering.

Taken van Cito

Cito heeft als taak de concept(examen/toets)opgaven en correctievoorschriften te produceren en die ter vaststelling aan het CvTE aan te leveren.

Cito verricht hiervoor de volgende activiteiten:

- leiding geven aan en coördineren van het constructieproces;
- toetsen/examens samenstellen;
- procedures uitvoeren die inzicht geven in de moeilijkheidsgraad van nieuw geconstrueerde toetsen/examens in vergelijking met eerder afgenomen toetsen/examens;
- CvTE-vak/vaststellingscommissies adviseren bij het vaststellen van de examenopgaven;
- CvTE-vak/vaststellingscommissies adviseren bij het vaststellen van de N-term en de daaruit af te leiden omzetting van score naar cijfer;
- een bijdrage leveren aan de organisatie van de afname van de centrale toetsen en examens;
- ter ondersteuning van de normeringsbeslissingen en evaluatie van de toetsen/examens afnamegegevens verzamelen;
- aan scholen rapporteren over de resultaten;
- ontwikkelingswerk en onderzoek verrichten voor de bewaking en verbetering van de kwaliteit van de centrale toetsen en examens;
- de overheid gevraagd en ongevraagd adviseren over centrale toetsen en examens;
- (examen)programmacommissies ondersteunen en adviseren.